

مجموعه سخنرانی ها و مقالات نخستین همایش ملی
پیشگیری از فساد کالای سلامت محور

شیراز - مهر ماه ۱۳۹۵

سرشناسه: همایش ملی پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور (نخستین: ۱۳۹۶، شیراز)
عنوان و نام پدیدآور: مجموعه سخنرانی‌ها، مقالات و راهکارهای نخستین همایش ملی پیشگیری از
قاچاق کالای سلامت محور/ به اهتمام علی القاصی مهر، احمد رحمانیان؛ با همکاری فاطمه قاسمی؛
دبیر علمی شهرام ابراهیمی.
مشخصات نشر: شیراز: فرهنگ پارس: وزارت دادگستری، دادگستری کل استان فارس، معاونت اجتماعی و
پیشگیری از وقوع جرم، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۵۶۸ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۰۳-۲۶-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: قاچاق -- ایران -- پیشگیری -- کنگره‌ها

موضوع: Smuggling -- Iran -- Prevention -- Congresses

شناسه افزوده: قاصی مهر، علی، ۱۳۵۲ -

شناسه افزوده: رحمانیان کو شککی، احمد

شناسه افزوده: اسماعیل فاطمه، ۱۳۵۶ -

شناسه افزوده: ایران. وزارت دادگستری. دادگستری کل استان فارس. معاونت اجتماعی و پیشگیری از

وقوع جرم

رده بندی کنگره: HJ۷۰۳۹ : ۱۲ / ۲ / ۵۵

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۱۳۳۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۳۸۴۶۹

انتشارات فرهنگ پارس

عنوان: مجموعه سخنرانی‌ها، مقالات و راهکارهای نخستین همایش ملی پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور

با اهتمام: علی القاصی مهر - احمد رحمانیان

با همکاری: فاطمه قاسمی

دبیر علمی: دکتر شهرام ابراهیمی

ناشر: فرهنگ پارس با همکاری معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان فارس

صفحه آرای: رقیه راه‌پیما سروسرستانی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۰۳-۲۶-۶

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: فخر ایران

انتشارات فرهنگ پارس: خیابان زند / نبش خیابان خیام / طبقه سوم گفش ستارگان / واحد ۶ / تلفن: ۳۲۳۴۷۸۳۶ (۰۷۱)

معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری: بلوار زند / خیابان هفت تیر / خیابان هدایت غربی / نبش کوچه ۱۰

تلفن: ۳۲۳۴۶۳۰۲ - ۳۲۳۵۴۹۱۷ (۰۷۱) / فاکس: ۳۲۳۴۶۳۰۳ (۰۷۱) / ایمیل: fars@scpd.ir

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۴	پیشگفتار
	بخش اول
۱۷	سخنرانی‌های نشست عمومی
۱۸	برای مبارزه با پدیده قاچاق و پیشگیری از آن می‌بایست فرهنگ‌سازی انجام دهیم.
۱۹	قاچاق کالا و تأثیر مخرب آن در تولید و اشتغال خطری بزرگ است که باید با آن مقابله شود
۲۲	همکاری صنعتگران در ارتقاء کیفیت کالاهای ایرانی و کاهش قیمت می‌تواند در مبارزه با قاچاق
۲۴	تلاش دستگاه‌های متولیان ارتقاء کیفی کالاهای عمومی در مورد پدیده قاچاق کالای سلامت محور
۲۸	همه کالاهای وارداتی به سلامت محمول شامل شناسه‌گذاری هستند
۲۹	در حوزه پیشگیری از قاچاق کالا باید به مسائل فرهنگی توجه
	دستگاه مالیاتی می‌بایست رویکردی پیشگیرانه در حمایت از تولیدات داخلی و برخوردی مؤثر در قاچاق
۳۳	کالاهای وارداتی داشته باشد
۳۵	بستر و زیر ساخت مناسب شبکه‌ای در راستای ایجاد سامانه یکپارچه مبارزه با قاچاق
	بخش دوم
۳۹	سخنرانی‌های نشست تخصصی
۴۰	پیشگیری از قاچاق داروهای تقلبی در مطالعات تطبیقی
۴۳	تدابیر سازمان تعزیرات در پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور
۴۶	خسارت وارده از عدم اجرای دقیق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
۴۸	اقتصاد سیاسی قاچاق کالای سلامت محور
۵۱	بررسی موانع چالش‌های موجود در ضوابط قوانین مرتبط با مبارزه با قاچاق کالاها
۵۶	بررسی چارت تشکیلاتی پیشنهادی سازمان غذا و دارو در راستای پیشگیری مقابله با قاچاق محصولات
۵۸	بررسی تهدیدهای بالقوه بالفعل عرضه مصرف کالاهای سلامت محور قاچاق از دیدگاه بیوتروریسم
۶۷	نسبت تولید کالای داخلی و مصرف کالای قاچاق
۷۱	جهانی شدن قاچاق کالای سلامت محور جهانی شدن سیاست جنایی (جمع‌بندی همایش)
۷۷	بیانیه پایانی اولین همایش پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور

فهرست

بخش سوم

مقالات برگزیده

- ۸۱
۸۲ بررسی جامعه‌شناختی پدیده قاچاق کالای سلامت محور در شهر شیراز
۱۱۲ اثر دادرسی کیفری ساختاری بر پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور
۱۱۶ بررسی تحلیل آماری، موانع مشکلات پرونده‌های قاچاق کالای سلامت محور
۱۲۸ بررسی موانع گمرک در پیشگیری اجتماعی از قاچاق کالای سلامت محور
۱۴۸ بزه‌دیدگان قاچاق کالای سلامت محور
۱۶۹ سیاست کسری استراقی در قبال قاچاق کالای سلامت محور
۱۷۷ قانونگذاری در قلمرو کالای سلامت محور؛ مقتضیات موانع
۲۱۰ راهکارهای پیشگیری وضع از قاچاق سیگار
۲۲۸ داده‌کاوی تحلیل آماری قاچاق کالای سلامت محور وعناصر آن با رویکرد نظرات نخبگان علمی فارس
۲۵۰ بررسی تاثیر قاچاق کالاهای سلامت محور بر بهداشت روان شهروندان تهرانی
۲۶۸ شناسایی پیش سازهای مواد مخدر مبارزه با قاچاق آن‌ها
۲۷۵ پیشگیری فناورانه از قاچاق کالای سلامت محور با افزایش خطر کشف
۳۰۱ حمایت از گزارشگران فساد در قاچاق کالای سلامت محور
۳۲۸ بررسی راه‌های مبارزه با قاچاق کالای سلامت محور با رویکرد اقتصاد مقاومتی
۳۳۷ اثرات زیانبار قاچاق میوه بر پایداری تولید محصولات کشاورزی
۳۵۳ بررسی نقش استاندارد در نظارت بر کیفیت کالاهای تجاری با رویکرد پیشگیری از قاچاق
۳۶۵ شناسایی اولویت‌های مقابله با قاچاق کالای سلامت محور در مبدأ با سطح عرضه اتاق اصناف مرکز فارس
۳۹۷ قانونگذاری در قلمرو کالای سلامت محور، مقتضیات وموانع
۴۱۲ تحلیل اقتصادی ضمانت اجرای قاچاق کالای سلامت محور

بخش چهارم

چکیده مقالات برگزیده

- ۴۲۵
۴۲۶ راهکارهای کاهش اثرات زیانبار کالاهای وارداتی سلامت محور
۴۲۷ بررسی عوامل مؤثر بر قاچاق کالاهای سلامت محور راهکارهای پیشگیرانه‌ی آن
۴۲۹ بررسی وضعیت قاچاق کالا در ایران علل، آثار و نتایج
۴۳۰ بررسی علل وضعیت گرایش مصرف‌کنندگان محصولات آرایشی و بهداشتی قاچاق در خراسان جنوبی

فهرست

- ۴۳۲ تاثیر سامانه جامع امور گمرکی در پیشگیری از قاچاق سازمان یافته کالاهای سلامت محور
- ۴۳۴ پیشگیری اجتماعی تأثیر آن بر کاهش قاچاق کالای سلامت محور
- ۴۳۶ پیشگیری مشارکتی از قاچاق فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی به عنوان بخشی از کالاهای سلامت محور
- ۴۳۸ جایگاه سیاست پیشگیرانه در مبارزه با قاچاق کالا
- ۴۳۹ مصادیق کالاهای سلامت محور تدابیر پیشگیری از قاچاق آن‌ها
- ۴۴۰ بررسی میزان عرضه فرآورده‌های سلامت محور قاچاق، غیرمجاز قلبی در سطح شهر شیراز
- ۴۴۱ آسیب شناسی نقش، ساختار وظایف قانونی پیشگیرانه‌ی نهادهای عضو ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق
- ۴۴۲ بررسی قاچاق کالاهای سلامت محور راههای مقابله با آن
- ۴۴۴ بیوتروریسم در قاچاق کالای ناقض سلامت عمومی راهکارهای پدافند غیرعامل
- ۴۴۵ بررسی عوامل موثر بر گسترش تروراندان استان هرمزگان به قاچاق کالا
- ۴۴۶ علت شناسی قاچاق کالای سلامت محور
- ۴۴۷ بررسی نقش رسانه‌ها در پیشگیری از قاچاق کالاهای سلامت محور
- ۴۴۹ نگاهی به راه‌های پیشگیری از قاچاق کالاهای سلامت محور
- ۴۵۰ مطالعه تطبیقی قاچاق کالا بالاخص کالای سلامت محور در ایران، ترکیه چین
- ۴۵۱ نگاهی بر قاچاق محصولات آرایشی و بهداشتی نقش فرهنگ سازی در کاهش مصرف کالاهای قاچاق
- ۴۵۳ تبیین راهکارهای عملی مبارزه با قاچاق کالاهای سلامت محور
- ۴۵۴ سازوکارهای پیشگیری مبارزه با قاچاق کالای سلامت محور
- ۴۵۵ بیوتروریسم در قاچاق کالای ناقض سلامت عمومی راهکارهای پدافند غیرعامل
- ۴۵۶ آسیب‌شناسی قاچاق کالا و ارز راهکارهای پیشگیرانه مقابله‌ای
- ۴۵۷ استفاده از روش‌های اطلاعاتی برای مبارزه با قاچاق دارو
- ۴۵۸ بررسی عوامل گسترش پدیده قاچاق کالا پیامدهای اقتصادی، اجتماعی امنیتی آن
- ۴۵۹ مشکلات اولویت‌های تحقیقاتی بخش پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور در برنامه توسعه
- ۴۶۱ قاچاق کالای سلامت محور علل، پیامدها راهکارهای مبارزه با ایجاد و گسترش آن
- ۴۶۲ نقش اقدام عمل در پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور
- ۴۶۳ علت شناسی قاچاق کالای سلامت محور
- ۴۶۴ آثار انسانی، اجتماعی اقتصادی قاچاق کالای سلامت محور
- ۴۶۵ بررسی عوامل ژئوپولتیکی اقتصادی موثر بر قاچاق مشروبات الکلی در شهر بندرعباس
- ۴۶۶ بررسی پدیده قاچاق کالا و سرنوشت کالاهای قاچاق سلامت محور

فهرست

- ۴۶۷ بررسی تاثیر قاچاق کالاهاى سلامت محور بر تغيير هويت اجتماعى
- ۴۶۸ خلاهاى قانونى در مبارزه با قاچاق کالاهاى سلامت محور
- ۴۶۹ پيشگيرى مبارزه با قاچاق کالا نقش آن در تحقق اقتصاد مقاومتى
- ۴۷۰ راهكارهاى جلب مشاركت اصناف در فرآيند پيشگيرى مبارزه با قاچاق کالا اصناف قزوین)
- ۴۷۱ بررسی سیستمى نقش متغيرهاى اقتصادى در کاهش قاچاق کالا
- ۴۷۲ قانون گذارى در قلمرو قاچاق كالای سلامت محور، مقتضيات موانع
- ۴۷۴ پيشگيرى از قاچاق كالای سلامت محور؛ اقدام عملى كارآمد در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتى
- ۴۷۶ علل عوامل ، نايش قاچاق کالاهاى سلامت محور؛ با رويکرد ارائه تدابير پيشگيرانه مرتبط
- ۴۷۸ بررسی عوامل تعيينى، قضايى ادارى مؤثر بر قاچاق کالا سلامت محور
- ۴۷۹ علل مؤثر بر قاچاق كالای سلامت محور
- ۴۸۰ نقش پيشگيرى اجتماعى در کاهش قاچاق كالای سلامت محورهاى تاکيد بر آموزش هاى عمومى
- ۴۸۲ پيشگيرى وضعى از قاچاق كالای سلامت محور
- ۴۸۳ راهبردهاى پيشگيرى مقابله با قاچاق كالای سلامت محور در ايران با استفاده از SWOT و QSPM
- ۴۸۵ تدوين استراتژى راهبردى مقابله با قاچاق كالای سلامت محور بر اساس مدل راهبردى SWOT
- ۴۸۷ تهديد هاى بالقوه بالفعل كالای سلامت محور، از منظر پدافند غير عامل (بيوتروريسم)
- ۴۸۸ بررسی ميزان اطلاعات قاچاقچيان كالای سلامت محور مضرات آن در فارس سال ۱۳۹۵
- ۴۹۰ بررسی ساختار قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز بر مبنای اصول وظایف مدیریتی
- ۴۹۲ بررسی علل موانع پيشگيرى از قاچاق كالای سلامت محور
- ۴۹۳ تبیین «كارآمدی» در فرآيند مبارزه با قاچاق كالای سلامت محور
- ۴۹۵ تحليل قاچاق كالای بهداشت سلامت عمومى در مناطق پيرامونى مرز
- ارائه مدل آموزش اطلاع رسانی شبکه‌ای در راستای کاهش مصرف کالاها - سلامت محور» قاچاق، مبتنى
- ۴۹۷ بر ساختار «شبکه‌هاى عصبى» نظريه «كلونى مورچه‌ها»
- ۴۹۸ راهكارهاى ملي بين المللى پيشگيرى وضعى از قاچاق کالاهاى سلامت محور
- ۵۰۰ آسیب شناسى مداخله قضايى انتظامى در قلمرو قاچاق كالای سلامت محور
- ۵۰۲ علل قاچاق كالای سلامت محور چگونگى پيشگيرى وضعى از آن
- ۵۰۳ ضرورت امنيت ايمنى غذايى در اسلام
- ۵۰۴ بررسی قاچاق محصولات آرایشی و بهداشتی عوارش ناشی از مصرف آن‌ها در کشور ایران
- ۵۰۶ نقش آموزش پرورش در پيشگيرى اوليه وضعى قاچاق کالاهاى سلامت محور

فهرست

بخش پنجم

برنامه پیشگیری تشدید مبارزه با قاچاق کالاهای سلامت محور

۵۰۹

شیوهنامه مبارزه با قاچاق محصولات آرایشی و بهداشتی

۵۲۱

شیوهنامه مبارزه با قاچاق مواد خوراکی و آشامیدنی

۵۲۶

شیوهنامه مبارزه با قاچاق تجهیزات ملزومات پزشکی

۵۳۲

بخش ششم

اهم پیشنهاد: کارگروه‌های همایش ملی پیشگیری از قاچاق کالای سلامت محور

۵۳۹

بخش اول: کارگروه حقوقی قضایی - جرم شناختی

۵۴۰

کارگروه حقوقی قضایی - جرم شناختی نشست اول

۵۴۱

کارگروه حقوقی قضایی - جرم شناختی (نشست دوم)

۵۴۴

بخش دوم: کارگروه امنیتی - انتظامی

۵۴۶

کارگروه امنیتی - انتظامی (نشست اول)

۵۴۷

کارگروه امنیتی - انتظامی (نشست دوم)

۵۵۳

بخش سوم: کارگروه تضمین سلامت عمومی جامعه

۵۵۵

کارگروه تضمین سلامت عمومی جامعه (نشست اول)

۵۵۶

کارگروه تضمین سلامت عمومی جامعه (نشست دوم)

۵۵۹

بخش چهارم: کارگروه صنعت، بازرگانی، کشاورزی و اصناف

۵۶۱

کارگروه صنعت، بازرگانی، کشاورزی و اصناف نشست اول

۵۶۲

کارگروه صنعت، بازرگانی، کشاورزی و اصناف نشست دوم

۵۶۴

مقدمه

قاچاق کالا در همه کشورهای جهان به عنوان یک معضل اقتصادی، اجتماعی شناخته شده است. پدیده ناهنجار قاچاق، یک عامل بازدارنده و مشکلی پیچیده و چند بعدی است که ریشه‌های آن در هر حوزه ملی، بین‌المللی نهفته است. منشأ پیدایش این کنش مجرمانه را باید در کشورهای صنعتی جستجو کرد. آنها پس از دستیابی به انبوه کالا با مشکل بازار مصرف روبرو می‌شوند، در نتیجه کشورهای جهان سوم را به عنوان ابزاری برای رفع این معضل مورد توجه قرار می‌دهند و قاچاق را نیز به صورت یک حرب، فرهنگی و اقتصادی به خدمت می‌گیرند. هدف از بکارگیری قاچاق علیه کشورهای جهان سوم، ایجاد بی‌هویتی فرهنگی و القای تفکر عدم خود باوری در تولید صنایع و فراگیری فناوری است. زیرا قاچاق، پوربانه وار توانمندیهای فرهنگی و اقتصادی کشورها را از درون تهی می‌کند.

قاچاق کالا در تمام بخش‌های اقتصادی، فرهنگی، بازرگانی و سیاست‌های اجرایی و درآمدهای دولت و نیز سلامت جامعه آسیب زا و اثرات مخرب - بانی پذیرد به دنبال دارد. شیوع پدیده قاچاق علاوه بر ضربه وارد کردن به تولید داخلی، حقوق مصرف‌کنندگان را نیز ضایع می‌کند. با بررسی کالاهای قاچاق وارداتی موجود در بازار ایران معلوم می‌شود که بسیاری از این کالاها فاقد ضمانت و نیز فاقد خدمات پس از فروش (نظیر تعمیرات و تامین لوازم و قطعات یدکی) در کشور هستند. درحقیقت بر اثر بی‌توجهی یا ناآگاهی نسبت به این مسائل مصرف‌کنندگان ایران اجناسی را به نوعی با حالت یک بار مصرف خریداری می‌کنند؛ یعنی این کالا بعد از بوجود آمدن اشکال مختصری در آنها از گردونه مصرف خارج می‌شود. اگر مراکزی هم اقدام به تعمیر این گونه کالاها کنند هزینه‌های بالایی را برای این کار خود طلب می‌نمایند، در نتیجه چه بسا مصرف‌کنندگان ایرانی با خرید این کالا متضرر نیز می‌شوند که در نهایت این مسأله به اقتصاد کشور لطمه وارد می‌کند.

مشکل دیگر واردات کالای قاچاق به کشور نبود امکان کنترل استانداردها و اعمال کنترلهای بهداشتی است. کالاهای قاچاق وارد شده به کشور به دلیل نبود کنترل روی آنها از نظر ضوابط استاندارد ملی و بهداشتی، به منظور حفاظت از جامعه در مقابل ورود کالاهای زیان آور، خطرناک، مخرب و... موجب وارد شدن زیانهای فراوان به بهداشت و سلامت جامعه شده و مردم را در مقابل مصرف این گونه کالاها آسیب پذیر می‌سازد.

بر اساس بررسی‌های کارشناسی، کشور ایران یکی از رکورد داران مصرف لوازم آرایشی در جهان است که بخش عمده این کالا، قاچاق تقلبی و غیر استاندارد هستند. آمارها نشان می‌دهد که بیش از ۶۲۰۰ نوع فاقد برندهای آرایشی و بهداشتی با مارکهای معروف وارد کشور می‌شود که عوارض و بیماریهای فراوانی را برای مصرف کنندگان آنها به دنبال خواهند داشت؛ لذا امروز پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالاهای سلامت محور با دو رویکرد مهم، یکی کاهش عرضه از طریق برخورد قانونی با توزیع کنندگان و دیگری کاهش تقاضا از طریق اطلاع رسانی و فرهنگ سازی به عموم مردم امری ضروری است. آنچه در برنامه اقتصادی امروز جامعه حائز اهمیت می‌باشد، این است که راه برون رفت از مشکلات فقر، بیکاری، بیکسادی و ناهنجاریهای اقتصادی و اجتماعی، تقویت و کارآمد کردن تولید داخلی و هویت دادن به تولیدیها و ظرفیتهای داخلی می‌باشد که مقام معظم رهبری (مدظله العالی) تحت عنوان اقتصاد مقاومتی در طی دو سال اخیر به عنوان راه علاج و نجات کشور از این وضع نابسامان اقتصادی تعیین کرده است.

بدیهی است پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و فساد به عنوان یکی از عوامل اصلی تهدیدکننده و آسیب زای اقتصاد مقاومتی به جهت چند بعدی بودن این پدیده خواه مستلزم حضور همه جانبه دستگاههای متولی در بخشهای مختلف است. بر اساس ماده ۶ قانون قاچاق کالا و ارز دستگاههای متعددی از قبیل وزارت صنعت، معدن و تجارت، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، گمرک، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت راه و شهرسازی، قوه قضائیه، وزارت کشور، اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی، اتاق تعاون مرکزی، وزارت نفت، ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت، بانک مرکزی، سازمان تعزیرات حکومتی، همچنین دستگاههای فرهنگی از قبیل صدا و سیما، سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، علوم تحقیقات و فناوری، شورای عالی انقلاب فرهنگی در این عرصه نقش آفرین و مسئول هستند که با عزم و

اراده همگانی و عمومی آن‌ها در یک برنامه هماهنگ می‌توان از اقتصاد سالم و رشد مدار صیانت نماییم و در توسعه و تقویت تولید داخل و ایجاد اشتغال و رفع فقر و بیکاری قدم برداشت. بر همین اساس همایش ملی پیشگیری از قاچاق کالاهای سلامت محور با رویکرد نظری و کاربردی و علمی با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی شیراز، دانشگاه شیراز، کمیسیون برنامه‌ریزی هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان، دانشگاه علوم پزشکی شیراز و نیروی انتظامی و دیگر سایر اعضای کارگروه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز استان در مهرماه ۱۳۹۵ با هدف تحقق شعار سال برگزار گردید که لازم است از همه مدیران و مسئولان دستگاه‌های مذکور و خصوصاً معاونت محترم پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان تقدیر و تشکر به عمل آید. امید است نتایج به دست آمده از این همایش خصوصاً مقالات علمی پژوهشگران و اساتید دانشگاه در ایجاد فهم مشترک و اراده همگانی و هماهنگ در پیشگیری و مقابله جدی و قاطع با پدیده شوم قاچاق کالا به دربردارنده کالاهای سلامت محور گامهای مثبت و رو به جلو به ارمغان آورد.

علی القاصی مهر

رئیس کل دادگستری استان فارس